

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ KÖZLÖNY.

HIRDETESI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többesrör hird-
tésnél olcsóbb. Nyit-
tára 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

Megjelenik minden kedden.

Egyes szám ára 15 kr.

Kereskedőinkhez.

Nem lehet tagadni, hogy rendkívül emeli akármilyen üzletnek jó hírét az a körülmény, hogy benne az árak biztosak és állandók.

És ezzel igen kevés vidéki kereskedő gondol. Mondhatnék konkrét eseteket városunk és megyénk elsőrangú boltjaiból, a melyek kitüntették, hogy ugyanazon árucikket, ugyanazon boltban, ugyanazon időben különböző egyéneknek nagyon is különböző áron adták és adják el. Sőt tovább mennek! Kiírják, hogy «szabott ár», minek láttára tisztességes arcu ember nem alkudhatik; és tény, hogy aki alkudik, egy tiz forintos bevásárlásnál 1—2 forintot megtakarít magának.

Ez nem járja!

Épen abban különbözik a rendes kereskedő a holmi kóbor házalóktól, hogy a vevőben nemcsak a vevőt, hanem polgártársát is látja, akivel szemben a tisztességes százaléknál többet felszámolnia csak olyan csalás, mintha én tudva akarva este elűtök nála egy hamis bankót. Persze a világtudó házaló tudja, hogy csak most egyszer lesz velem dolga; kér egy tucat ingombért nyolcvan krajcárt s — mint tegnap este megtörtént — ide adja huszért. A multkor a Szabadkánál egy ilyen zsebrák egy öltözet ruhának valóért kért 17 forintot s odaadta hatért.

Ez nem kereskedés, hanem zsebmetés. Tény, hogy nem egy boltunkban annál olcsóbban vesz valaki, minél smucigabb, mert semmi sincs rendes ára, hanem megnézik az embert s ha gavallér, jól megfejik.

Mi erre ezentul különösen fogunk figyelni, a konkrét eseteket összejegyezzük és alkalmilag kirukkolunk velük a nyilvánosságra. Hadd tudja mindenki, mire lehet elkészülve, ha az olyan boltba belép.

Addig is azonban ilyen és hasonló visszaélések előzetes orvoslatul és azért, hogy számos szolid boltunkat a svindlerekkel ne azonosítsa vagy keverje össze senki, fölhevük kereskedőinket, hogy az egyforma bransok beszéljék meg egymás között az árakat és ne holmi maguknak való ákom-bákom betűkkel, hanem mindenki által érthető számmal írják reá minden darabra, hogy mi az utolsó ára.

Ezzel tartoznak saját becsületüknek, jó hírüknek s a fogyasztó közönségnek.

A megyei közg. bizottság volt főispánunktól következőleg vett búcsút:

Méltóságos Úr!

Meglepetéssel vegyes megdöbbenéssel vettük a hivataloslap 235. számában megjelent ama közleményt, hogy Méltóságod Ó Felsője legmagasb elhatározatával főispáni állásától, eddigi hű és buzgó szolgálatában szerzett kiváló érdemeinek elismerése mellett saját kérelmére felmentett.

Az illem tiltja kutatni az okokat, melyek Méltóságodat ezen lépés megtételére indították, de nem tilthatja constataálni azon érzelmeket, melyeket eme lépés multhatlan következménye, a válás Méltóságodtól bennünk felköltött.

Négy éve annak, hogy Méltóságod e nagy és szép megye kormányzatát átvette. Az akkori nehéz viszonyok erős megpróbáltatásnak tették ki Méltóságodat, de Méltóságod kiváló szellemi tehetségei, jelesen minden külbehátasoktól ment akarat erélye, páratlan ildomossága, s főleg igazság szeretete leküzdötték a nehézségeket és nemcsak a megye közönségét, hanem Felsője Urunk is legteljesebb elismerésükkel kísérték a Méltóságod személyes érdemeivel kivívott sikert.

S ép most midőn a nehézségek már leküzdettek, midőn Méltóságod fényes tehetségeit kizárólag a megyei érdekeknek szentelhetette volna, kellett a nem várt eseménynek bekövetkeznie, mely Méltóságodat körünk-
ből elszakítja.

Nehezen találunk szavakat a fájdalmas érzés kifejezésére, mely kebleinket elfogja akkor, midőn Méltóságodhoz intézett eme búcsú sorokat aláírjuk. S ha e szomorú ténykedés közepett egy egy könnyesebb ragyog mindannyiunk szemeiben hálás emléke és megszentelt adója az azon baráti gyengéd érületnek, melyet Méltóságod fenkölt keble mindannyiunk szívébe átültetett.

Könnyeinkeken keresztül is átesillog azonban a bennünket éltető remény, hogy válásunk csak időleges, — s ennek reményében mondjuk el: „Isten veled — ünket, s addig is még e reményünk megvalósulna, szívünk legmélyéből kívánjuk, hogy a sors bármennyi megpróbáltatásai között legyen vigasza Méltóságodnak az öntudat, mely a haza irányában jól teljesített munkásság éretlen alapszik, — s a két nemes lény, kiknek egyikében Méltóságod szeretet anyját, másikában pedig boldogító hitvest bir, s a rokonszenv, mely őszinte barátai keblét melengeti.

Fogadja Méltóságod nagyrabecsülésünknek és maradandó vonzalmunknak zálogul aláírásunkkal ellátott búcsúlevelünket.

Kelt Zomborban Bács-Bodrogh megye közigazgatási bizottságának 1880. évi október hó 14-én tartott rendes havi üléséből.

Zombor szab. kir. város bizottsága.

a folyó hó 23-án tartott rendkívüli közgyűlésben, miután a volt főispán lemondását közlő ministeri leirat felolvastatott, egyhangulag a következő határozatot hozta: „Zombor sz. kir. város közönsége megdöbbenve értesült azon sajnálatos eseményről, hogy Gromon Dezső ur e városnak is négy éven át, oly kiválóan buzgó főispánja, ezen állásától saját kérelmére felmentett.

Ez alkalommal egyhangulag elhatározatott: hogy Gromon Dezső urnak, főispáni hivataloskodása alatt e város irányában szerzett felejtetlen érdemei, egy különösen a közigazgatás fejlesztése és javítása, nemkülönben a város anyagi érdekeinek előmozdítása és szívese tekintetében páratlanul buzgó s érdemű működésének hálás elismerése jegyzőkönyvbe iktatva megörökíttessék, s minderről Gromon Dezső ur azon őszinte kijelentéssel értesítsék, miszerint e város közönsége nem mondhat le azon szívből eredt kívánságáról, hogy a lemondását előidézett okok lehetőleg rövid idő alatt elhárítsanak, és mi őt előbbi, érdemekben oly dús működésének visszaadva, mint főispánunkat és polgártársunkat mielőbb ismét körünkben üdvözölhessük.

Vége határozatott: hogy nevének e városban hálás megörökítéseül, a városháza déli oldalán levő utca, a melynek keleti sarkán a Gromon Dezső ur nagyatyja által épített ház állott s ősei annyi éveken át elődeink közt laktak, ezentul

„Gromon utcának” nevezessék.

A zombori új templom története.

Ezt a félbenhagyott óriási épületet már húsz éve csufolják új templomnak. Városunkat minden tekintetben érdekli; a megyében se igen akad a „Bácska” olvasói között, aki itt a székhelyen megfordulva ámulattal ne kérdezte volna magát: Ki és minek kezdte ezt az özvegyen-árván maradt szörnyalkotást? Ki viseli gondját? Akarják-e tovább építeni s ha igen, hát miből? A „Bácska” szerkesztősége ezen érdekes kérdéseknek lehetőleg tárgyilagos megvitatása végett megkérte Haynald Lajos bírnok-érsek urat, engedné meg a kath. egyházközségnek levéltárát ezen célból igénybe vehetni. A bírnok főpap kérésünket meghallgatván, ime elmondjuk hiteles jegyzőkönyvi adatok alapján az új templom történetét.

Az új templomnak eszmei eredete a régi jegyzőkönyvek pontatlanságának homályában vész el.

A réa vonatkozó legrégebb adatok az 1828. jk. 127—128. pontjaiban fordulnak elő, midőn is az aug. 30-iki ülésen Józits Mátyás fősyndikus elnöke alatt, az új templom telkének királyi kinyerésére, az okmányok összegyűjtésére és a folyamódvány szerkesztésére Frater Ignác, Ambrozovits János, Bereczky Mihály és Hauke Albert küldetett ki.

A m. k. helytartótanács erre 1829. febr. 16-án Klobusiczky Péter kalocsai érsek útján felszólította a város r. k. közönségét, hogy az „új templom és plébánia iránt a maga véleményét nyilatkoztassa ki.”

Ezen gyűlésen „a megkívántató fundusok kihatására tudósítás terhe alatt Esztergom István fősyndikus és főbíró, Ambrozovits János senator, Horváth Mihály, Gfeller Ferenc és Molnár József küldetett ki.”

A fenti folyamódvány a Felsője által még ugyan azon évben kedvezőleg elintéztetvén, az 1833. július 21-iki jegyzőkönyv 21-ik pontja szerint Aradszky Péter városi mérnök által a nevezett egyház képviselői jelenlétében csakugyan ki is hasított a templomra 1132 □ öl, a plébániára 707 □ öl, a plébániakerterre 967 □ öl.

Ezentul azután egész 1859. mart. 9-ig ez az egész ügy elaludt; mi magában a leghangosabb tanúskodás ammellett, hogy az új templomra valami nagy szükség nem lehetett.

Hosszú 26 esztendei pihenés után a nevezett napon Falcione Lőrinc újra előhozta, „hogy a templom nagyobb ünnepek alkalmával a hívek befogadására szüknek mutatkozik; ujnak építésére már hely ugy is van, tehát a bolti pénztár jövedelmeiből építtessék az föl.”

Ballun Pál, Koczkar Mihály, Falcione Lőrinc, Bunyi Károly és Kovács Antal, mint öt tagu bizottság ekkor kiküldetett hogy „egy oly jövedelmi forrást tervezzenek, mely az új templomra fordíthatatik.” A bizottság már július 13-án bemutatta pénzügyi munkálatát, amennyiben indítványozta, hogy:

1) A templomnak s kápolnáknak pénzéből összesen 15740 ft 72 kr. „felmondassék és az új templom alapítványának kölcsönképen kiutalványoztassék.”

2) Az összes boltok hasznóbére — akkor 1777 ft 8 kr. — az új templom elkészültéig mind arra fordíttassék.

3) A Peák-féle hiányból befolyt és befolyandó összegek arra fordíttassanak.

4) A nép szószékről adakozásra buzditandó. Az 5—9. pont is a vidéknek és a helybeli híveknek jótékonyágát igénybe venni ajánlja.

Továbbá a templomi zenekar megszüntetendő s 354 ft az új templomra így megtakarítandó; ugyane célra a stolaris jövedelmek fölemelendők.

Ezen indítvány egész terjedelmében elfogadtatott s az építés mielőbbi megkezdésére Ballun Pál elnöke alatt Koczkar Mihály, Kovács Antal, Bunyi Károly, Falcione Lőrinc, Gfeller Károly, Markovits József, Gottlieb Márton, Mayer János, Matarics Antal és Dzsinitz Márton tagokból álló bizottság küldetett ki.

Hogy ezzel a nagy buzgósággal a számitás alapos volta lépést nem tartott, kitűnik az 1859. december 10-én 145. jegyzőkönyvi szám alatt fölolvastott érseki levélből.

Ezen érseki levélnek, mint az új templomra vonatkozó legfontosabb okmányoknak szószertint szövege következő:

Tekintetes Egyházközség! Zombor sz. kir. városában építendő új kath. templom iránt f. évi Julius 13-ról hoztam intézett folyamódványa következtében készletve érzem magamat, az e tárgyban elb. szerzett tudósítások nyomán s a főnforgó körülmények komoly megfontolása után a Tekintetes Egyházközségnek következőket válaszolni: Miután a főpásztori gondviselésre bizott hívek lelki szüksegeinek kielégítése s az isteni tisztelet kellő megtartása tekintetéből mitsem óhajtok inkább, mint hogy érseki megyém minden városai és falvaiban a hívek számához arányos nagyságú s terjedelmű templomok létezzenek: ennél fogva a tekintetes Egyházközségnek egy új templom építésére irányzott üdvös törekvését annál inkább méltánylom, mennél hajlandóbb vagyok, azt zombori kath. híveim vallásos buzgósága s emelkedő hitelete örvendetes tanujelül venni. Tekintve azonban amaz erőket és eszközöket, melyekkel ezen dicséretes, de egyszerűsmind terhes feladat megoldására a tekintetes Egyházközség rendelkezhetni vélekedik, sajnálatlaltal kénytelenítetem kinyilatkoztatni, hogy az építési költségek fedezésére kijelölt források főleg napjainkban, a mindenféle építkezési anyagok igen magas ára miatt, távolról sem elégségesek, s hogy különösen a választmányilag véleményezett és a tekintetes Egyházközség által elfogadott javaslat szerint a mostani plébániai templom pénzalapja s jövedelem-forrása, ugyszint a kápolnák és ájtatos alapítványok vagyonaik önkényűleg az említett célra nem fordíthatók, minthogy az ily eljárás a főálló egyházi törvények és felsőbb rendelkezésekkel, melyek szerint az egyház javai és kegyes alapítványok az illető adományozók szándokához híven kezelendők, merőben ellenkeznek. De egyéb-fint is hitelesen értesülvén, sőt személyesen is e f. év tavaszán tett főpásztori körutam alkalmával Zomborban létező meggyőződésről, hogy az ottani plébániai templom a kellő diszt és tisztaságot nélkülözvén, mind belsőleg, mind külsőleg tetemesb javításokat igényel: valjon az e végből megkívántató költségek, a templom folyó napi szüksegei stb. honnan fognának fedeztetni, ha annak pénzalapja és egyéb jövedelmei egészen az új templom építésébe

fektetnének? vajlon azon esetben, ha a választmányi javaslatban elősorolt különféle tőkék felmondván, az új templom építésére csakugyan kölcson adatnának: az új templom hogyan, mikor és honnan fogna azokat visszafizetni? — A templomépítési költségek forrásául jelöltetik ki továbbá az egyházi zenekar fizetésének megszüntetése — a stolaris díjaknak a templom illetékére vonatkozólag nagyobbítása és kegyes adományok gyűjtése; az első természetesen az egyházi zenének is teljes megszűnését maga után vonandná, melyet mégis Zombor sz. kir. városban, tekintettel a városi műveltebb közönségre, s ott székelő tisztviselők testületére — legalább sátoros ünnepeken és más ünnepélyes alkalommal, p. o. Ócs. kir. Felsőegének születésnapján fontartani kellene; a másodikat, vagyis stolaris taksákat önkényesen fölemelni nem lehet, de különben is a nagyobbára szegénynek elismert nép terheltetésével történék.

A mi pedig a harmadik módot, vagyis a kegyes adományok gyűjtését illeti: az ebbeli kísérletnek — mintán napjainkban a keresztényi jótékonyág érzete számos keblekben megfogyatkozott, s a szegény nép vállait egyébként is különféle fizetési teher nyomja — sokkal csekélyebb eredményre remélhető, hogyssem arra eleve támaszkodni lehetne, miként ezt nem egy példa sajnosan tanúsítja. Ambar pedig kétségbe vonni legkevésbé sem akarom, hogy az építendő templom ügyének szentségétől áthatva levő, s munka- és áldozatkészségüket eddig is felajánló néhány lelkes zombori polgárok, név szerint: Gfeller Károly, Bunyi Károly, Falczione Lőrinc és András urak követésreméltó példája által indíttatva mások is fognak találkozni, kik e szent ügy előmozdításához tehetségök szerint járulni készek leendnek: mindazáltal ez csak jámbor föltevésen alapulván, annak tetteles valósítása valamely váratlanul előforduló s az illető ajánkozót sújtó baleset vagy szerencsétlenség által vajmi könnyen akadályoztathatik. Szükséges tehát előbb mindeneket számba venni és az építési költségtervet szakértők által eleve megállapítani s az annak kiviteléhez megkívánható pénzerő- s egyéb anyagi szerkezői biztosítva lenni: és csak ezek után lehet és kell a templomépítés munkáját foganatba venni, nehogy különben az elhamarkodva megkezdett építési munkálatokat később a szükséges pénzerő hiánya miatt egyszerű felbeszakasztani kellessék s itt is az evangélium következő szavai teljesedjenek: „Ezen ember elkezdett építeni és nem bírta bevégezni.“ (Luk. 14. 30.)

Egyébiránt ezen előterjesztéssel koránsem szándékozom a tekintetes egyházközség dicséretes törekvésére legkevésbé és zsbasztólóg hatni, sőt ellenkezőleg, hogy tetteleg is megmutassam, mennyire szívesem fekszik a sokszor említett templom építési tervének foganatosítása: részemről ezennel ígérem, hogy annak idejében, ha tudniillik kedvezőbb viszonyok beálltával, a célba vett építés kívánt sikerrel megkezdhetik, a költségek fedezéséhez 1000 forint o. é. járulandók. Addig pedig, míg ez Isten segítségével történhetik, a tekintetes Egyházközség éber gondját és igyekezetét oda fordítsa hogy a plébánia egyház pénzalapjai és egyéb jövedelemforrásai, az általam f. é. ápril 14-én 710. sz. a. kibocsátott és felsőbb helyen is szentesített rendszabályok értelmében pontosan és lelkiismeretesen kezeltesse és a kellő biztosság mellett tökélsítendő pénzek évenként gyümölcsözzenek, mert csak így leend azoknak egy nélkülözhető része, eleve kieszközölendő felsőbb engedély mellett az új templom építési költségeinek fedezésére fordítható.

Végre érintetlenül nem hagyhatom, miszerint noha a zombori kath. hívek néhány évtized óta annyira megszaporodtak, hogy azokat a főnálló plébániatemplom egyszerűen be nem fogadhatja; minthogy azonban az ottani plébános három káplánjával a nap különböző óráiban szokta végezni a szent miseáldozatokat: ennél fogva a hitbuzgó hívek jelenleg is találhatnak módot és alkalmat az isteni szolgálatban részesülni.

Többiben öszinte jó hajlandósággal maradok Kalocsán, november 12-én 1859. a tekintetes Egyházközségnek teljes készségű jóakarója Kunszt József mk. kalocsai érsek.

Az idézett egyházközségi jegyzőkönyv szóban forgó pontja pedig ez:

„Felolvasott Kunszt József kalocsai érsek uró excellenciájának f. é. nov. 12-én 1676. sz. a. Kalocsán kelt s e községhez intézett levele, mely szerint ennek községnek egy új templom építésére irányított üdvös törekvését amint egyrészt a zombori kath. hívek vallásos buzgósága s emelkedő hitélete örvendtes tanujelül veszi, ugy másrészt sajnálattal kinyilatkoztatja, hogy az építési költségek fedezésére kijelölt források elégtelenek és a mostani plébániai templom pénzalapját és jövedelem forrásait az új templom felépítésére önkényüleg fordítani és a stolaris taksákat fölemelni nem lehet. A kegyes adakozásokból pedig sokkal csekélyebb eredmény remélhető, sehogy arra eleve támaszkodni lehetne.“

Ezen levélre, mely az új templomnak költői képzelettel, önámító, komolyan nem vehető pénzügyi és építészeti tervezéssel elkövetett összes alapjait áthuzza, megsemmisíti, ezt felelte szó szerint a jelenvolt 25 tagú egyházképviselet:

„Az imént felolvasott kegyes érseki levél mása az építészeti választmányal közöltetik avégre, miszerint a megkezdett kegyes adakozások szedegetését tovább is folytassa, az eddigi eredményről pedig a községnek jelentést tegyen.“

Soha ilyet! Hát az az öttagú finansialis tervkészítő bizottság fejünkint ott ül, végig hallgatja az érseki levelet, mely utolsó porcáig szétmorzsolja pénzügyi légvárakat, s egy szót, de egy egyetlen szót nem talál egyik se arra, hogy a saját komolyan vett

financprogramját védelmezze, vagy hogy a levél által eszméjében lehetetlenített új templom föltámasztására egy védő hangot emelje; vagy a levél tilalmát cáfolgassa! (Folyt. köv.)

LEVELEZÉS.

Budapesti fény- és árnyképek.

I.

Hiúság. Chronique scandaleuse. Jockey klub. Időjelzés.

Midőn a jelen cikksorozat legelsőjé bocsátom sötét mezbe öltözött betűk alakjában a szives olvasó szeméi elé: mindjárt bocsánatot kell kérnem, hogy leveleim sorozatát nem fény-, hanem árnyképpel: a „hiúság“-gal kezdem meg. A méltányos vád ellen, hogy „a realistikus világnézet és a szomorú életviszonyok e sötét idejében mért nem irok derült fényes képet le előbb? — ép oly jogos feleletem az, hogy: a legközelebbi mult esélyei nem szolgáltattak olyant még a hir után oly sovárogra epedő zsrnalistának sem!

A váci utcai korzó ismét a régi „schwung“-ban van, és sok régi, sok új vonzó alak merül fel a sikos (aszfalt) talajon ujra a figyelmes szemlélő előtt. Kezd divat lenni, hogy hivatott hivatlan magát „beauté“-nak akarja ünnepeletetni a kirakatok ablakaiban. Ha a váci utcai játék-, lát- és ékszer-árcsarnokok előtt elmegyünk, azok kirakataiban naponta egész seregét találjuk az új phisziognomiáknak, melyek látására joggal vetjük fel a kérdést: Tisztességes hölgyek azok, kik sem mint művésznők, sem pedig mint ünnepelet szépsegek nem bírnak jogcímekkel arra, hogy magukat az egész világra ráerősséssék, és azt mégis teszik?! Azt hisszük, hogy a magán-arcoképek e kirakata csak a hiúságot provokálja, elrontja a leányokat, koravén és kacérrá teszi, sőt magában a férfiben is — kire pedig a tulajdonos talán legvérmesebben számított — mondjuk a férfiben is, a tetszeni vágyás kicsinylő bírálatát kelti fel; a városnak pedig — melynek legelégánsabb utájában ilyen „kép“-letes látvány mesterségszerűen üzetik — hiú, söt bocsánat! frivol jelleget kölcsönöz.

A hölgyvilág túlozott hiúsága és ambíciója sok szerencsétlenség okozója. Hogy mily nagy kincs a megelégedés, hogy mennyire van belefektetve az egyetlen igazi boldogság alapköve, az már rég a legfelejtettebb dolgokhoz tartozik. Előttünk megy a mult évi bálók, tánevigalmak és bazárok egy királynője. Kevélyen lejt a méltóságos alak a sima lejtőn; aranyzóke hajfűrt árnyalja be arca finom vonásait, szeméből a legkékebb ég mosolyog. A főváros legszebb leányának mondták. Hogyan van az tehát, hogy ily előkelő szépség nem talál férjet, kit örökre boldogíthatna, ugy mint az öt vizont? Női szépség, mely nem talál házi tűzhelyre — mulandó mint a fuvallat: örízni kell mint a tükrőlapijt, melyet egy lehellet elhomályosít. Csak a hiúság és nagyvás hóbortja az, mely nem látja be, hogy mennyit ér egy derék férj, és hogy ily férj a mulandó szépség számára fejedelmi foglalat.

A leányok e túloz nagyvása minden néprétegnél megfigyelhető. Látunk megvénülni szép, szellemes, sőt dízsgadag leányokat is, kik illő parthie után való folytonos vadászatban, sohasem találják meg az igazit.

A régi jó időkben összeházasítottak férfit és nőt, kik azelőtt sohasem látták egymást. A szülőknek volt a dolguk megvizsgálni, vajjon egyénileg és anyagilag illenek-e egymáshoz. A szerelem a házasság után jött.

Ma midőn az ifju nemzedéknek adják át a választási jogot, a vadászatban mind a célpont fölül; némelyek még egy csekélymértű szivgöresöt is kiállanak, mivel céljuk elérhetőségében csalatkoztak. Nem szerelem, hanem ambíció és hiúság a nőknél, pénz- és protekció-vágy a fiatal embereknél az, ami a megköendő frigyénel az indokot képezi. Minő létet, mily boldogságot nyujtanak az ily frigyek? Két évig jól-rosszul megélnék egymással, a házasság feladatát abban keresik, hogy lehetőleg pompázzanak, ragyogjanak; vagy módot találjanak mindenütt jelen lenni, mindenben részt vehetni, mint beauté magát bámulatni, és ha a pénz elrepült, az illuzió eltűnt, és a szükség fölüté hydra fejét, elmegy a férj is, a nő is a maga útjára. A világnak meg jó beszédanyag jut, hogy a nő utazni megy, a férj pedig ártalmatlannak tartja magát. Azután még mielőtt Dumas fils: „Les femmes qui tuent, et les femmes qui votent“-ja megjelent volna olvasható: hogy a bpesti táblabíróságnál nem több mint 28 válóper van folyamatban.

Emitt egy magas hölgy megy el mellettünk. Szeméből üstökösszerű fény világol. E nő még mindig szép. Miért kellett derék jó barátomnak oly „szép“-nek találni őt, hogy a teremts müremekén való csupa élvezet miatt ily korán sirba kellett szállnia.

A legközelebbi multban a chronique scandaleuse után vágyó fülek is kikapták martalékjukat, melynek egy fiatal leányt szemeltek ki, aki elég szép arra, hogy bájos collegáinak irigységét maga ellen felköltse. Gyengéd keeses alak az, fehér arcái rózsás zománcal lehelvék be, gyermekies, csábos szemekkel, aransárga hajjal, és hivogató eperke ajakkal... Voltak idők, vannak nemzetek, melyeknek a leány — (abban az értelemben, aminőben a „fekete gyémántok“ Evelinje, Sámuel apátnak mondá: „én még leány vagyok...“) szent. Magyarok, franciák, angolok, németek nem ismernek szentebbet, mint az épen a bimbóból fésző leányvirágot.

Barbár kezekkel és kegyetlen nyelvekkel nyultak a mi kis hösnök ellen; hirnevét eltiporták, mielőtt még a világba lépett. És mit tett az atya — ki dicsőségének „tornyai“-ról álmadozva a kedves le-

ánykát „ölé“-ben dédelgetve — most, a kegyetlenül fecsegő nyelvek-rakta pletyka „hegy“ torlasz láttára? Sietett, hogy a szennyfoltot vérrel mossa le?

Nem! Leánya becsületét az Aranyországi ősi szokása szerint aranymosásba adta, és a rágalom salakjától az aranypor által teljesen megtisztulva, ma már hitvese annak, akizhez az aljas rágalmak és tendenciózus híresztelések szegezték.

* * *

A Sándor utcai üres palota mellett zajos sürgés-forgás uralkodik. A nemzeti lovardában lázas tevékenységgel siet a highelife a löverseny előkészületeire; vasárnap lesz az első őszi löverseny az új versenyterén, melyre ő felségét is meghívni szándékozik a jockey klub. A haute voleé crémeje nagyban készülődik az ünnepeyre s mint a fáma beszéli, a szépvilág Juppiter Pluviust akarja elesábitani bájos kacsingatásával; a jeunese d'oree pedig a főpostai „időjelző urnak“ udvarolna; de annyi bizonyos, hogy a rouék ünnepe-lyes deputációt menesztenek a kalendarium csinálókhoz, hogy készítsenek egy kis jó időt. Si non e vero, il bene trovato!...

Hidassy Pál.

Bajmokon, 1880. okt. 20-án.

Tekintetes szerkesztő ur!

F. hó 17-én délután 5 óraker ment végbe Braun Soma zentai kir. bírósági végrehajtó esküvője Fischer József bajmoki postamester kedves leányával Helénnel.

Az esküvő után kedélyes társaság gyűlt össze a vendégszerető postamesternél 70 teritékü jó magyaros lakomára; amelyen sikerült toasztokat mondtak: Spitzer szabadkai ügyvéd, Czigliányi Béla szabadkai törvénszéki bír., Fischer Ernő joghallgató (a házi gazdafia) Schossberger József ügyvéd, Schober tanító urak, s mások.

A fesztelen társalgás, a háziak szeretetreméltósága, humoros toasztok vidám tánc között a kitünő zene hangjainál gyorsan mult az idő, s hajnalodott mire zétoszlásra gondoltunk.

Meg vagyok azonban győződve, hogy velem együtt valamennyi jelen volt még sokáig örömmel fog azon élvezetes órákra gondolni, amelyeket a régi magyar vendégszeretnek még épségben maradt e tűzhelyén töltöttünk.

Pergő Pál.

Vajszka, 1880. okt. 23.

A tekintetes alispáni hivatalnak 1084. ex 1874. szám alatti rendelete folytán a szerbtövös kiirtása szigoruan megvan hagyva; az ez érdemű jelentéseket minden év július 31-én tartoznak a községek a szolgabírókhoz beadni, — a mi talán meg is történik, de a szerbtövös még most is javában érik, — és különösen Déronya határában, — oly annyira el van terjedve, hogy az országuton két kocsi egymásnak nem bír töle kitérni, anélkül, hogy a lovak lábait össze ne szurkálja. Kivánatos volna, — bár csak a jövőre is, hogy az illetékes szolgabíró az illető községi bírák ellen pénz bírságot vetne ki.

Közbiztonság dolgában nagyon rosszull állunk; Bogyan községben rövid idő alatt 4 tolvajlás történt, — és mint hírlik az első gazdák fiai voltak a tettesek; a többi közt a bírónak, az árvák atyjának és a községi esküdtnak fiai vannak azzal vádolva. Az illető csendbiztosnak meg is volt az jelentve, de mindedig mit sem tett. De hogy is tegyen valamit, mikor mindig mással van elfoglalva? Lovat egész éveken által nem tart; — hát hogy is cirkálhat? De azért a loáltalányt minden hó végén felveszi.

Sch.

Felhívás.

Szem előtt tartásával azon célnak, miszerint Zombor város és vidéke minden, de különösen szerényebb sorsú lakójának alkalom és mód nyujtassék csekély heti befizetések által szerény, de bizts tökét gyűjthetni, nemkülönbön iparát, gazdálkodását vagy másnemű keresetét olcsó hitel igénybe vehetése által emelteni: alulírottak elhatároztuk egy, az önszegélyezés és kölcsönösség eszméjére fektetett társulat, — szövetkezet, — létrehozását.

A vállalat létesítésének előfeltételeit képező munkálatok már befejeztettek, az alapszabály tervezet elkészítették és az erre kiküldött bizottság által végleg megállapított, ugyszintén az aláírási iver kibocsájtattak.

Midőn erről a nagyérdemű közönséget értesítők, van szerencsénk egyszersmind tudtul adni, hogy a társulat tagjainak sorába belépni kívánók belépési nyilatkozatukat a népköri helyiségben, úgy az alulírottaknál levő aláírási iverbe folyó évi november hó 15-ik napjáig bejegyezhetik. Ezen aláírási iverk mind egyike mellett egy-egy alapszabály tervezet is fekszik, melyben a belépés és részesülés feltételei, valamint a szövetkezet alakulása és működésére vonatkozó egyéb adatok megtekinthetők.

Végül megjegyezzük, hogy a szövetkezet működésének megkezdése jövő 1880. évi január hó elsőjére tervezetvén, az alakuló közgyűlés, tekintet nélkül az aláírók számára, folyó évi december hó elejére okvetlenül ki fog tüzetni.

Zomborban, 1880. évi october hó 24-én.

Millasevits János
Bunyi Károly
Falczione Gusztáv
Jonász Samu
Kóris Mátyas
Hrubi Mihály

Koczár Mihály
ifj. Veszeloyszky Péter
Mihajlovits Arzen
Stebler Lajos
Jakobcsits Mihály
Roheim Sándor.

Első szerelmem.

Hétfőn este bemutattak,
Megtudtad, hogy élek.
Kedden délután a boltból
Haza kísérlek.
Szerdán délelőtt státszvizitre
Mentem el hozzátok;
Súgtad, hogy holnap a parkban
Rendővára vártok.
Ott jól vég kurizáltam
Anyádat — nem téged;
Pedig mi csürés, bevallom:
Nem önmaga végett.
Megtetszettem . . . Mindjárt meghitt
Másnap uzsonnára;
Ott már mindig együtt játszott
Szemeink sugára.
Kaputoklan a szerelmes
Holdnál szombat este
Esküt és szívet cseréltünk;
Apád-anyád leste . . .
Már vasárnap megkértelek;
Megígérték szépen,
Ki is tűztük a menyegzőt —
Ma kék lenni épen.
Hej! de mikor annyi szép lány
Van Magyarországon! . . .
Azóta se volt eszemben,
Merre van Komárom.

M. I. L.

A férjszoktatás titka.

Életrajz.

Elütötte a nyolcat és Mariska még egyre hiában várakozott a kész vacsorával kedves férjcskájára. Pedig csak hat hetes házasság volt még. Amint egyedül üldögélt egyhangú kötése mellett, eszébe jutottak Laciának vőlegénykori ígéretei, az a sok szép eskü, melyet az orgona-cserjével körülültetett kerti uton suttogott füleibe — s most belőlük minden nap megszeg egyet-egyet.

A képzelt épen olyan, mint az árvíz: eleinte szivárog, aztán elkezd bugyogni, végre ha lyukat szakított magának, riadalmas bődülettel hullámszik át mindenben.

Ilyen szörnyű képeket cirkalmazott Mariska maga elé; megtette szegény férjét hitszegőnek, álnoknak, mindenek, ami rossz.

Pedig Lacinál szolidabb embert megrendelés után se lehetne kapni. Hivatalos órája után, hatkor este, kivétel nélkül haza tartott, körül csörögött a kis mamáját, bejelentette, hogy elmén a casinóba lapot olvasni s kivette harminc krajcárnyi napi zsebpénzét, mely két pohár sörre és egy negyedóra billárdra volt szánva.

Ma összehozta rossz sorsa egy diákkori ismerősével, akinek a kedvéért fél órával tovább kimaradt. Ezért már otthon kiközösítette az asszonyka a jó férj társaságából.

Javában kergették egymást a kis Xantippe agyában a gyanusabbnál gyanusabb gondolatok; egyik rossz féltévé a másikat érte, midőn eszébe jutott kedves mamájának arany tanácsaiból, hogy ne hagyja a férjet fejére nőni, hanem az első legkisebb kihágásnál mossa meg jól, mutasson haragot, legyen dacos, meg ne csókolja, de sőt meg ne hagyja magát csókoltatni egy világit se; ha nagyon bántja, amit tett, ne adjon neki vacsorát, fenyegetse válpörrel sat. sat.

Mariska épen készen volt a pontatlanság elleni recipével s enyhítő körülményül tekintve, hogy első ízben történt, de egyszersmind egyszer mindenkorra el akarva őt rettenteni az ilyesmiktől, másodfokú büntetésre — tehát nem feddésre, hanem — a vacsorától való megfosztásra ítélte. Pedig dehogyan akarta megfosztani, csak ijeszteni és látni, van-e előtte tekintélye? hogy-mint rimádkodik? mit fogadkozik? mivel mentepeti majd magát?

— Már fél kilenc és még mindig nem jön! Halatlan! Így kezd a hatodik héten! Hová vezet ez? . . . Fél kilencet ütött az óra; csengetnek.

— Gyere, gyere, szép madár, majd megszappanozlak szappan nélkül!

Beállit Laci. Arcán a legnagyobb mosolygás, aminővel csak magát az embernek mentegetődzés évadjára ellátni lehet; kezében egy engesztelő szép nagy narancs, ajkán a legkedvesebb mosoly.

— Jó estét! Hogy vagy angyalom?

— Semmi angyalom! Akinek angyala van ott hon, az nem maradozik el időn túl a kocsmában.

— Hiszen csak félórát maradtam a szokottnál tovább!

— Igen, hatodik héten félóra, hat hónap után majd fél éj.

— De kérlek, osszejöttem egy régi . . .

— Semmi osszejöttem! Ha te engem így elhanyagolsz, akkor nem sokáig dicsekszel azzal, hogy nő vagyok, tudod!

— De édesem! . . .

E szólnál Laci megfogta a haragos piskóta kacsókat és ajkához akarta emelni, hogy bocsánatkérő csokját reájuk lehelje. Mariska haragosan rántá vissza, sőt galambdühének revolveréből még azzal duplázott rá a cicazelid emberkére:

— Eredj oda vacsorálni, ahol talán kurizáltál. Laci se született gyikepével a világra; mikor megunt a kérségelést s belátta, hogy még az önmegadás se puhítja meg a gyakorlatlan élet pár szívét, sarkon fordult, leakasztotta a kapukülsőt s jó éjszákát kívánt.

— Eredj! Akár sohse lássalak többet . . . dörgé utána a haragos házi delinke.

Laci nagyon tudta az asszonyval való bánás minden csinját-binját; szép praxist szerzett arásban ügyvédbojtár korában a nagybátyjánál, akinek olyan híres felesége volt, hogy gyorsírók jártak hozzájuk, lekapni holmi tányértőres alkalmából a cselédre vagy urára lepattogtatott filippikáit.

Szentül hitte Mariska, hogy a szomszéd vendéglőbe megy, ott jól megvacsorál s tudja, hogy előbb-utóbb meg kell békülnie, haza tart, jót nevet haragja fölött a markába.

Laci kinyitotta a kaput; úgy tette, mintha ki- menne; újra ráfordította . . . A kenetlen kules nyikorgása méhfülánkként járta át a lángra bormit nökelet.

Laci ezalatt lábujhegyen hátra került s a konyhán keresztül, beült a sötét szalonba, rágyújtott, végig nyújtózott a kereveten s oly esendesen hevert ott, hogy legkevesebb neszt se lehetett venni. A cselép épen a kúton járt; az is azt hitte, hogy elment valahová a Teins ur.

Elmulik egy kínos negyedóra; egymást éri a hölgyecske divatos bobitája alatt az önszemrehányás:

— Ez mégis sok volt egyszerre a jóból. Ennyit nem érdemelt. Lám, most itt hagyott a faképnél. Azért szidtam, hogy nem volt velem s ime, magam zargattam el a háztól. Julis! gyere be egymásután. Majd átnézesz ide a „Fehér hattyú“-ba, ott lesz a Teins ur, hídd haza, mond meg neki, hogy kész a vacsora.

— Igen ám, de a kapukules a Teins urnál van, hogy megyek ki?

— Kimégy az ablakon, egy . . . kettő . . . nyisd ki és lódulj!

A cseléd úgy tön, amint parancsolta: kinyitotta az ablakot, leugrott s pár perc múlva visszajött, jelentvén, hogy se nincs, se nem volt ma a mi Tejes urunk a „Hattyú“-ban.

Laci torokig szorította a csibukszárat szájába, oldala nyilamlott az elfojtott nevetéstől. Mariska zsem-belt, fohászodott, mint akit a templomba csuknak; kapkodott, öltözött, tervezett, szóval azt se tudta mér-gében, mit csinál.

Egyszer csak kapja magát, kendőt vet a nyakába, neki iramodik, hogy

— Már ez mégis csak szörnyűség, ő elmegy haza a mamáékhoz, nem mer maga meghálni. Ha az ura lumpol, ő se őrzi az istenadta házat. Kirohan a kapuig, akkor veszi észre, hogy nincs ám kapukules . . .

Elszégysenelte magát magától, bement a konyhába, kitalálta a vacsorát s amint a szalonon keresztül gyertyával a kezében átvizsi, meglátja Laci pipájában a piros parazsat, meg Laci magát . . . hogy ámulat-ban majd leejtette a rostélyost kezéből,

— Haza jöttél drágalatos?

— El se mentem, hát hogy jöhöttem volna haza?

— Nem mertél ugy-e mégse elmenni!

— Azaz nem akartam. Te akartál, de nem birtál.

— Különbem nem nagy baj lett volna, ha elmégy is.

— Ugy láttam pedig, hogy nagyon hiányoztam, mert alig mult el egy negyedóra, már kurentáltattál.

Jó, hogy magad nem indultál utánam az ablakon át!

Mariska elszégysenelte magát, restelte kijátszott hirtelenkedését, oda lépett Lacihoz, homlokon csókolta s egész más hangon, azon, amelyik édes dallamban szól szívtől a szívhez, azt sugta fülebe:

— Gyere, öregem, vacsorálni.

Laci el is ment; szent volt újra a békeség. Csak annyit jegyzett meg az egészhez, hogy máskor csak-ugyan elmén a kocsmába, ha olyan kurtán beszél vele a menyecske, annál inkább, mert látja, hogy még a hírtől is ijedezik.

Amint Julesa vizet hozott az asztalra s a szökevénynek tartott Tejes urat javában falatozni látta, olyat bámult, mint az a szállási gyerek, aki tizenöt éves korában látott először papot a szószéken s azt kérdezte az apjától:

— Édes apám, hát ez a pünkösöd?

M. I. L.

Pattantyúk.

Az affelett panaszkodó gazdának, hogy buzája megsziszikesedik, valaki azt tanácsolta, hogy cipót süttessen és ennek közepébe egy marék zsisziket tegyen, s aztán koldúsnak adja oda.

Szót fogadott, de csak akkor vette észre, hogy felültették, midőn a koldús helyette „esznyi-eszre“ kívánva távozott.

Az U-i gymnasiumi énektanára fölszólította a zeneértőket hogy a médiumra lépjenek ki. Egy szerbet, ki azon gymnasiumban újonc volt, szerb tanuló társai szintén kitzskolták ülőhelyéről; Reá kerülvén a sor, a tanár azon kérdésére, miféle hangszerezen, tud játszani, a jelenlevők derültségére azt felelte: „tamburicán.“

Vékony. „Én a pálinkát csak szalmacsövecskén keresztül szoktam inni.“

Vastag. „Csodálom, hogy mégis oly hamar keresztül szoptad rajta házadat.“

Ternót csinálni ép oly nehéz, mint kilencven egy forma birka közül, ha köztük csak három fekete van, ezt a háromot az akolból egy próbára kifogni.

T. ék tanították az új cselédet teríteni. Ez másnap a próbatétnél így fejezte ki kétélyét: „Ezen a felén, amelyiken állok, tudom hol van jobbra, hát helyére is tudom tenni az evő eszközt; de a másikon! Még ott sohse próbáltam!“

Meteorológiai észlelések a Bácskában.

A magas kincsar elrendelte, hogy kivált az erdészeti növényzetnek minő éghajlatok, szóval meteorológiai viszonyok közötti fejlődésük kipuhatólására. az összes kincstári erdőségekben meteorológiai észlelések állittassanak fel. Ennek valóítására e megye területén is lett a kincstári erdészet részére három észlelde megállapítva, még pedig Doroszlón egy első rangú, Apatinban és Palánkán egy-egy másodrangú.

A felállítandó észlelések megteremtésére a kincstár által felszólítva, Dr. Schenzel Quidó, a m. kir. meteorológiai intézet érdemdús igazgatója f. hó 10-én itten megjelenvén, Doroszlón következő műszerekkel látta el az észlelést: 1. egy Kappeller-féle igen pontos ugynevezett akadémiai légsúlymérővel, 1 száraz és nedves hőmérővel, melyek együtvéve az ugynevezett psychometert adják, továbbá egy 1, □ meter felületű esőfogó készüléket az esőmennyiség meghatározására, a hozzátartozó 11 milliméteres beosztással ellátott üvegéből mérőhenger, ugyazon mérőre egy szélirányt meghatározó készüléket, mely összeköttetésben áll egy szélsúly határozó készülékkel. Mindezen készülékek f. év november havában felállítottak, úgy hogy a meteorológiai észlelések már a mondott hó végével kezdetüket veendik. A mellékállomások annyiban fognak a főállomástól különbözni, hogy azok nem a fenti légsúlymérővel lesznek ellátva, hanem csakis Auervid légsúlymérővel, melyek azonban pontosságukra nézve nem igen ütnek el az előbbentől. A többi észlelési műszerek kis változással ugyanazok maradnak.

Törvéyszéki csarnok.

Egy hét óta a Markovics-féle csődügy foglalkoztatja az egész közvéleményt. Az ügy kezdetét és lefolyását legjobban megérteti a következő két ítélet:

Ő Felsége a Király nevében a zombori kir. törvéyszék Markovics Mihály zombori vaskereskedő kérelme folytán alulirt napon tartott ülésben i t é l e t hozott: Markovics Mihály zombori vaskereskedő ellen a csőd megnyitását és bukottak minden ingó- és ingatlan vagyona zár alá vétetni rendeltetik. A hitelezők összejövetelére, a csődkeresetek beadására hatámpokul 1881. évi Január hó 19. 20. és 21. napjai a csődválasztmány megalakulása és a végleges tömeggondnok megválasztására pedig január hó 22. napja kitűzettek. Bukottak meghagyatják, hogy cselekvő és szenvedő vagyoni állapotának hit alatti felfedése végett 1880. évi November hó 16-ik napján délelőtt 9 órakor e törvéyszék előtt személyesen megjelenjen, cselekvő és szenvedő vagyoni állapotának kimutatását két példányban magával hozza, mert különben ellene az 1874. 22. t. cz. 3. §. fog alkalmazásba vétetni. Ideiglenes tömeggondnokul Dr. Ambrózovics Károly ügyvéd, perügyelőül pedig Kozma László ügyvéd kinevezetnek. stb.

Indokok: Markovics Mihály kérvényében előadván, hogy tartozási állapota cselekvő vagyont meghaladja, ellene a csőd az 1840. évi XXII. czikk 6. §. hoz képest elrendelendő volt.

Királyi törvsz. Zomborban, 1880-ik évi október hó 18-án.

Kérvénye Markovics Mihály zombori lakosnak az ellene elrendelt csőd beszüntetése iránt. I t é l e t. Tekintve hogy folyamodó ellen saját kérelme folytán az általa állított fizetési képtelensége miatt a csőd elrendeltetett, tekintve hogy a kérvényhez csatolt mellékletek, ugy az 1880. évi 6432. sz. a Mautner Mór által előterjesztett nyilatkozat szerint mind azon hitelezők, a kik javára folyamodó ellen a végrehajtás ellettel rendelve és részben fogantositva, ezen végrehajtásoktól elállanak és magukat követeléseikre nézve teljesen kielégítettnek illetőleg biztosítottaknak nyilvánítták s ennek következtében nevezett hitelezők követeléseikre vonatkozó zálogjog elnyerése iránt benyújtott betáblázási és engedményi kérvényeiket is visszavonták; és így tolyamodónak abbéli kijelentése miként fizető képességét kellőleg visszanyerte, az előre bocsátottakkal szemben valónak tartandó: a további csőd eljárásnak a csőd. törv. 5. §-a szerint helye nincsen. Ennélfogva a folyamodó ellen az 1880. évi október hó 18-án 6385. sz. a. megnyitott csőd megszüntetetik és arról az érdekelt felek értesítettni, a csőd megszüntetési hirdetmény pedig a tszék táblájára kifüggesztetni és a nagyméltóságú m. kir. igazságügy-ministeriumhoz boríték alatt felterjesztetni rendeltetnek. Királyi törvsz. Zomborban 1880-ik évi október hó 21-én.

Hirek.

Dr. Haynald Lajos bibornok-éresk f. hó 18-án a delegatiók üléseire a fővárosba utazott.

— A 23-iki közgyűlés elhatározta, hogy ezentul a városi csárdák is tartoznak accist fizetni.

Az állami erdészetnek és gazdasátnak kormányilag célba vett elkülönítése miatt Borosnyai szakministeri titkár és Rutska főerdőmester városunkban időznek.

Az újvidéki szerb iparegylet a nmltgu földmivelési-, ipar- és kereskedelmi ministeriumhoz kérvényt intézett, hogy az országgyűlés elé törvényjavaslat terjesztessék az iparügy rendezése, illetőleg az 1872. VIII. t. c. felülvizsgálása iránt. A kérvény panaszkodó iparunk szervezetlensége fölött s meggyőződése szerint az iparszabadság Magyarországon még idő előtti.

Bajan mult szombaton, október 16-án műkedvelők „A nőuralom“ c. vigjátékot igen sikeresen játszották.

A Holländer Jozsef-féle három év óta húzódo csőd-ügyben a végtárgyalás november 3-ra van kitűzve. Az ítéletet sokan kíváncsian várják.

— A városi tanács 6485. sz. a. okt. 14-én oly határozatot hozott, mely azon reményünket, hogy a mostani erélyes rendőrség városunk keservesen elhanyagolt ügyeit valahára a rendeskerékvágásba tereli, végkép lerontja. Ugyanis a város tanácsa fentebbi szám alatti végzésében csak azon cím alatt semmisít meg egy rendőrségi ítéletet, mert „csakis a panasztevő rendőr, mint e tekintetben érdekelt fél állítja.”

No már kérem, ha Zombor városa olyan feleskett rendőrök tart, a kiknek a komoly hivatalos vallomásában meg nem bízik: az szomorú világot vet arra a rendőri közegcsoportra, de arra is, aki azt felfogadta.

Az indokolás harmadik bekezdése, mely „a panaszos rendőrnek vallomását a fennforogható érdekelt-ségnél fogva tekintetbe vehetőnek nem tartja,” azt az utasítást adja minden lumpnak, hogy tegyen amint akar, csak iparkodjék rendőrt szerezni lármája által vádlóul, s akkor már a praecedensnél fogva előre eksklusált leszén.

Hogy az „éjjeli csendzavarás és korcsmai botrány az 1879. 40. t. cben kihágásul nem minősítették s Zombor sz. k város rendőri kihágásokat tárgyazó szabályrendelettel nem bír,” ebből a jóra való lump egyéb következtetést nem vonhat, mint hogy ezentúl ne a rendre, hanem arra vigyázzon mindenkéül, hogy az illető törvény betűjét meg ne sértse, azontúl pedig tegyen, amit neki tetszik. Mert a rendőrség csak arra való, hogy legyen kit szidni, ha valami hiba van; ha aztán meutegeti magát ellenőrző rendeleteivel, azt mondja neki a tanács: Csitt! te csak elsőfoku forum vagy, akit mi leszavazunk. Szóval itt is érvényesül, hogy:

Nein! sprach der Löwe, du bist mein,
Weil ich bin gross, und du bist klein.

— A „Bácska” mult számában lefoglaltaknak új-ságot lovak Csonoplán szombaton megtaláltattak.

Beküldetett. Csak jó szolgálatot vélünk a nagy-érdemű közönség érdekében teljesíteni, akkor, a midőn Herczenberger Sándor közkedveltségű kar-és táncmesterünk megnyitott tánciskolájára felhívjuk a tánckedvelő közönség figyelmét; miután nevezettnek e téreni oktatója már számos éveken át nem csak általános elismerésben részesült, hanem annak kedélyes és vidám estélyei — a táncgyakorló közönségnek is alkalmat nyújtanak magoknak e téren a szórakozás mellett kellő gyakorlatot biztosítani. T.

Ó-Kanizsán Kandó László, iváncsai földbirtokos, eljegyezte Wagner Julia kisasszonyt.

A zombori koresolyázó egylet f. 1880. évi október hó 30-án (szombaton) délutáni pont 2 órakor a „városháza” kis tanácstermében tartandja ez idei rendszeres közgyűlést, melyre az egylet tagjai tisztelettel meghívattak — az előnkéség által.

Ó-Becsén újból lesz adóhivatal. Mint halljuk ezt az ó-becsiek és a szomszédos községek Parcsetch Felix, kir. közigyűző úrnak köszönhetik.

Moholon f. hó 14-én segédjegyzővé Schwanfelder Antal, legutóbb Petrovosszellón működő segédjegyző választatott meg.

Moholon nem réghalt meg Kocsis György, szücs-mester, kit nyolcadik felesége kísért sírjába.

Petrovosszellóra a községi orvoson kívül még egy orvost szándékoznak hozni; s mint hírlík már aláírási ívet is bocsátottak közre, melynek aláírói aleendő orvost 700 frt évi jövedelemtől biztosítják.

Petrovosszellón Conte Corti tábori százados a szerb toronyból háromszög méréseket eszközöl.

Sándor Béla alispán elrendelte, hogy a járási főtisztviselők a megyebizottsági gyűléseken megjelenni kötelesek. Természetes, hogy az obligát közügy pártolás terheit a községek fődözik.

Zenta városa ez évi költségvetéséből számítás szerint az év végéig 17,498 frtot fog megtakarítani. Hogy ez épen a rossz gazda hírébe került Zentán így van, az új tisztikar erélyes fejének, Mihálkovi István polgármesternek érdeme.

Zenta városának okt. 14-iki közgyűlésén Jankovich Aurél indítványára elhatározottak, hogy a lelépett főispánnak a város iránt számtalanszor tanúsított meleg érdeklődése viszonzásul a képviselőt jegyzőkönyvileg megörökíti és kivonatban kézbesíti háláját és távozása fölötti sajnálatát.

Braun Samu, zentai járásb. végrehajtó f. hó 17-én kelt össze Fischer József, bajmoki postamester kedves leányával Helénnel.

Bohoczky József, szelencsei Molnár-utcai szücs, a kicsávazott bőrök napos időben kiterítgeti az utcai palánkra. Ezen közrend-és egészség ellenes eljárásának betiltását ajánljuk a rendőrség figyelmébe.

A „Vadászkürt” előtti téren reggelente kétórashosszat is elfacérkodnak a csordára kihajtható s ott gyülekező marhák és kivált a gyalog-közlekedést nagyon is gátolják. Ha már nehány belvárosi tehenes gazda javáért az ilyes ki-behajtatással járó kózhátrány végkép el nem tüntethető, legalább méltányos közóhajt, hogy a kihajtható marhák oly sokáig ne lábatlan-kodjanak.

Szabadkai hírek. Fábiánovits Márkó pusztázó f. hó 14-én virradóra a mélykúti uton 10 drb lopott ürüt talált. Az ürük Molnár János mélykúti lakosai voltak. — Sztantics Gergely ismert házását, már hónapokon át körözötteti rendőrségünk, a napokban sikerült Szudárovics Pál pusztázónak a harmadik dülöben lévő kucorikában elcsipni.

Merész tolvajok. Osztrogonátz szabadkai földes gazda hétfőn boros állapotban kelebái járási iparkodott, amint azonban a halasi kapun kiért elaludt, ezt ismeretlen tettesek felhasználta és a kocsiból a három lovat kifogták és szerszámmal együtt elvezették, a kocsit pedig az alvó gazdával az utközepén hagyták. Képzeltetni ennek ijedelmet midőn fölébredt és lovait nem találta, még most is keresi őket de eredménytelenül. Sz. Ell.

Grosser Lajos, Béregh község másod jegyzője Szántován f. évi október hó 18-án vezette oltárhoz a kedves Tápay Mariska kisasszonyt — Tápay Péter, megyénk közszeret-és tiszteletben álló egyetlen leányát. — Aldás frigyükre!

Szabadkán Geiger Gyula nagykereskedő a napokban tartotta kézfogóját Schvarc Laura kisasszonynyal. Schvarc Rudolf szegedi kereskedő leányával.

Szilbáson október 13-án egy szálás, tiszta nagyoros öltözötű urféle feleségestől felfogadta Madenica Tanasztia ottani lakost, hogy másnap vigye el őket jó fuvarért Szenttamásra. A fuvaros a kikötött időben állott is szavának; azonban Ó-Kér alatt utasai kulacsból valamivel leitatatták és a lovakat nyomtalanul elhajtották. Ez már a harmadik hasonló eset egymásután.

Ez is szállító levélcim! T. Cz. Jévta Doslyanovity! Föld müves, úrnak, 1. darab posto nadrág, és, melény, Nem fizet Semit. Adasék Tiszteletel, Erdődre! Slavoniju.

Felhívjuk a t. közönséget a zombori alakulandó hitelszövetkezet pártolására; haszna oly világos és általános, az előnyeire vonatkozó cikk egyik mult számunkban olyan döntő érveket sorolt föl, hogy ismer-ven közönségünk értelmes voltát, illemellenesnek tartjuk a közhasznú kezdetet s az élén álló előkelő neveket hosszabban ajánlani.

Möcs Zsigmond, több lapnak haretéri tudósítója, Cettinjből okt. 14-iki kelettel a „Függetlenség”-nek egyebek közt ezt írja: „Az olvasó teremben a világ minden részéből található lapokat. Magyarországból kettő jár: a „Pester Lloyd és a — „Bácska.”

F. évi okt. 17. és 18-ika közti éjjel Tóth Ferenc petrovosszellói lakosnak nyolc darab ökrét ismeretlen tettesek a járásföldről elhajtották.

F. évi okt. 17-én délutáni hat órakor Farkas Imre báhmonostori lakosnak egy éves fiacskája kukoricaszedés alkalmával, míg anyja a kútra odajárt vízért, a szunyoghálóval együtt elégett.

Rendőri hír. Pollák Henrik toronyosi földbirtokostól 4 darab ökröt loptak el, a feltaláló 100 forint jutalomban részesül.

Új zeneművek. Táborozky és Parsch zeneműkereskedésében megjelent: „A Borzáné Marcsája.” Almási Tihámér népszínművének összes eredeti dalai. 1. Azt beszélék. 2. Érik a gabona. 3. Ha te virág volnál. 4. Adóexekutor népet. 5. Gyere lovam. 6. Holnap, holnap. 7. Rózsabokor. 8. Szerellem. 9. Kakadú dal. 10. Ne törődjél. 11. Be vagyok én. 12. Hallja-e kend apám uram. 13. Az a dolog veleje. Énekhangra zongora kísérettel vagy zongorára külön szerzék Hubay Jenő és Aggházi Károly. Ára 2 frt.

Gabona árak:

Buza 11—11.50, zab 4.90—5.20, tengeri csüves 2.90—3.20. m. mázsánként.

Felélő szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

H I R D E T É S E K.

Clayton és Shuttleworth BUDAPESTEN.

A közelgő időnyre ezennel ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat, **malmok, szecs-kavágók, répapázók** s egyéb gépek beszerzésére, s egyidejűleg bátrak vagyunk ez alkalmat felhasználva, a nagyérdemű gazdaközön-séget arra figyelmeztetni hogy a f. évi szeptem-ber hó 19-től 22-ig **Békés-Csabán megtartott gazdasági gépkiállítás és gépverseny-nél**, gépeinknek hasonlithatatlanul kitűnő szerkezete és szabatos munkája a bíráló bizottság által **7 drb ezüst éremmel** lett kitüntette és pedig:

az egyetlen nagy ezüst éremmel **szállítható 4 fogatu tisztító szerkezet-és zsákoló készülékkel ellátott jár-gány cséplőgépünk**; — a legnagyobb kitüntetés egy nagy ezüst éremmel **V R S I. jegyű 3 vasu ekénk**; — az egyedül e célra kitűzött ezüst érmekkel pedig **konkoly választó gépeink** (Trieurok), **szecs-kavágóink**, — **rögtörőink**, — **répapázóink** stb.

Gőzgépek a kiállításból egyáltalán ki voltak zárva.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH,

8—3

Budapest, vácsi körut 80. sz.

SZTANOVEVICS ZS.

fűszerkereskedésében Zomborban

egy

tanonoz felvétetik.

3—2.

Hirdetmény.

Tisztelettel adom tudtára a n. é. közönség-nek, hogy 1880. évi november hó 1-én az

„**ARANY OROSZLÁN**”
(POKOL KOCSMA) című vendéglőt

átveszem, azt ujonnan felszerelem és a n. é. utazó közönségnek becses figyelmébe ajánlom.

Vendégszobáimat kényelmesen bútorozom azok árai pedig felette olcsók leendnek.

Jó étel és italok pontos kiszolgáltatásáról gondoskodva leend.

Számos látogatásért esd

Szuppek József,

3—1

vendéglős.

Hirdetmény.

Alulírottak szerencsések a n. é. közönség tudomá-sára ejteni, hogy a bel- és külföldi **elsőrangú gyárakból** igen gazdag választékú, divatos és finom, úri és női

gyapju és selyem ruhakelméket

hozattak, nemkülönbén minden rendű kézműáru cikkeket igen olcsó áron raktáron tartanak. Egyuttal jelentik, hogy a vászon, kanavász, kenderszövet csinvat és szőnyeg szakban igen gazdag **Lippert Károly**-féle hirneves üzletet átvették és azt a legjobb gyári termékek által fölfrissítve igen jutányosan ajánlják.

Rögtöni pontos postai szolgálatot biztosítva szá-mos megkeresésért esdenek a

3—3

Schlieszer testvérek.

Zomborban, Bittermann Nándor könyvnyomdájából. 1880.

HIRDETMÉNY.

F. évi November hó 2-ától bezárólag 6-ig Szóntán, Sztatinaí erdőrészen a vasuti állomás közelében

800 darab erős tölgy törzsfá
darabonként eladatik.

Melyhez a venni kívánók tisztelettel meg-hívattak.

GRÄBER ÉS FIAI.

Pályázat

Csonoplán német nyelveni tanító állomásra. Jö-vedelme: 400 frt o. é. készpénz, öt hold földnek haszonélvezete, és 50 frt lakbér. Ezen javadalom fejében tartozik az ismétlő iskolában is tanítani. Bizonyítvá-nyaikkal felszerelt folyamodásukat a csonoplai r. kath. iskolaszéknek küldjék f. é. november hó 5-ig.

Mayer Nándor,

csonoplai plébános.

3—3

A nagyérdemű közönség ezennel tisztelet-tesen értesítettik, miszerint a mult évi fagy-károk miatt a városi faiskola csemétéiről új ár-jegyzék nem jelenend meg, s így az 1878. évi árjegyzék érvényesnek tekintendő.

Kivételt csakis az almaoltványok képeznek, miután az eddig 30 krjával eladott darabnak jelenjégi ára csak 20 kr o. é.

Van vagy 2000 db. őszibarack-csemete dbon-kint 30 kr.; 100, 50 vagy 25 db átvételénél száza 25 frtjával számítottatik.

Továbbá vagy 150 féle szőlővessző a leg-nemesebb fajokból dbja 10 krjával.

A közönséges szőlővesszők ára mint ed-dig is 5 kr. o. é.

A bizottság.